

Ianuarius 1621.

3.

Tijdinghe

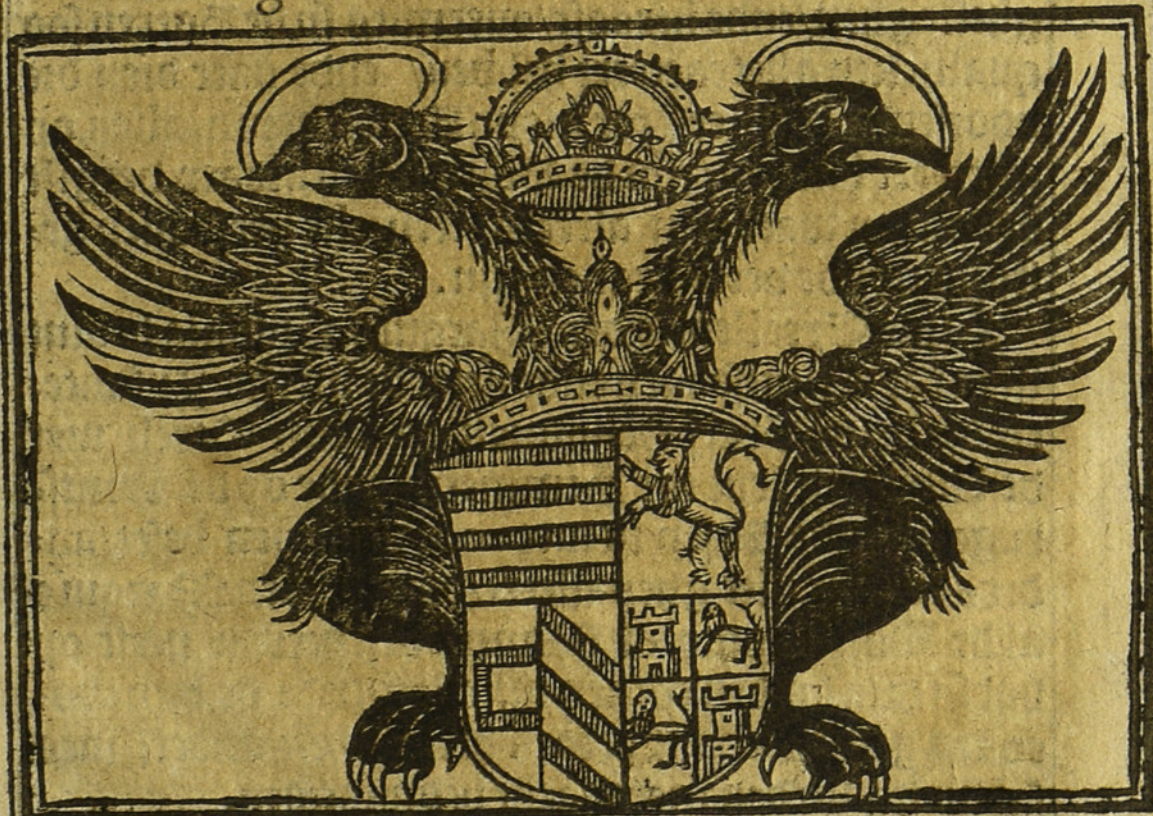
Van den Rhijnstroom en

der Protestanten Dorsten.

Met het Placcaet oft Mandaet vande Keyf. Majest.

Overghesedt wt de Hooch-Duytsche sprake
in onse Nederlantse Tale.

Eerst ghedruckt den 8 Ianuarius 1621.

T'Antwerpen/by Abraham Verhoeven/op de
Lombaerde veste/inde gulde Sonne.
Met Gratie ende Privilegie.

Tydinghe vanden Rijnstroom in Decembris, 1620.

Der Ghebnieerde Princen Krijchsvolck is nu al in Garnisoen ghelept/ende den Marckgraue van Aufbach leyt binnen Worms / Graef Hendrick van Nassou is met zijn volck veretrocken / de Boeren hebben sommighe van zijne Kuyters doot gheslaghen/ende berooft/ouermits sijn de Boeren soo qualijcken ghetracteert hebben/ ende naer dien die voorszende Kuyters tot kleynkettelsheym/alles op gheteert hadden/zijn de Boerputten aldaer vergift bevonden waer van alreets ettelijcke personen gestorven ende veele kranck zijn.

Sijne Excellentie den Marquis Spinola bevint hem tot Cruysenach ende heeft de meeste Infanterie by hem/Graef Hendrick van den Berch met de Kuyterije leyt tot Simmeren ende op de Honts-rugghe/ende Altsen is met 2000. mannen beset/anders en isser niet ghepasseert/dan dat den Marquis al de Dorpen ontrent Worms beschreuen heeft op dat sijn hun souden comen instellen/ende de Krijchskosten gelijckerhant helpen betalen/oft andersints sal by hunlieden met macht bedwingen.

Den Heer Bisschop van Spiers gaet met de fortificatie zijnder Stadt Idenhem sterck voort s / ende is alreets in defentie teghens eenen aenloop / heeft oock sommighe stucken geschuts daer op doe brengen / Men verhoft dat door middel ende onderhandelinghe vanden Ceurvorst van Ments en Lantgraue van Darmstadt raeckende dese Oorloghe een Bestand sal gheacordeert worden.

Andere Tijdinghe vanden 19. December 1620

Dese daghen zijn des Marquis Spinolakrijchsvolck onder beleyt van Graef Hendrick van den Berghe sterck 1500. peerden / ende ettelijcke dupsset Musquettiers ouer den Rijn naer Wetterau / als rontom Franckfort ghetrocken / ende hebben hun Quartier inde Dorpen ghenomen / waeromme de Boeren hun beste goet inde Stadt bluchten / wat hy voort sal vernemen en weetmen niet mē vermaeynt dat hy aldaer sal blijven verwinteren / dan men seyt dat hy 4. stucken geschuts soude hy hem hebben / waer wt te presumeren is eenige andere Intreprijse woerhanden sal hebben.

VVt Franckfort in Decembris.

De voorghenende Kuyters / ende een deel vant Doetvolck zijn op gisteren inde Dorpen deser Stadt toebehoorende ghecome / als namentlijck Sultzelach ende Soden / ende hebben de selue geplundert /
men

4

men wilt oock segghen van Neuenhain/den Keur-
Paltz toebehoorende/van ghelijcken is ooc geschiet
aen sommige Dorpen vant Lant van Hessen/ ende
die van Bundelheim ende Beckenheim/ zijn oock
seer betreest.

VVt Ceulen vanden 29. Decembris.

Wij hebben alhier Tijdinghe dat Graef Henn-
drick van den Berge met zijn volc op de Frätsortse
zijde ghetrocken is/ ende heeft een Casteel ingeno-
men ghenaeint Roselheim den Heere van Solms
toebehoorende/ ende noch 2. Dorpen daer toe be-
hoorende ghepl indert/den Heere Stadthouder vā
Hendelberch me eenighe Raedts-Heeren zijn wel 8.
daghen tot Worms gheweest/ ende men wilt seg-
ghen datter een bestand soude geaccordeert worden.

Extract getrocken vvt het Key-
serlijck Placcaet, gepubliceert binnen VVee-
nen in Oostenrijck, nopende de generaele
Schattinghen op ghestelt tot onder-
houdinghe van de Oorloghe.

In den eersten soo sullē alle onse Keyserlijcke Ra-
den/Officieren/Hof-runterije ende Edelē com-
pareren voor onse ghecomitteerde Heeren Com-
missarissen

5
missarissen/ende aldaer verklaren hunne middelen
ende daer naer de behoorlijcke hulpe totter oorloghe
contant betalen in handen van de hooorsz. Commi-
ssarissen/bij de welcke alles sal gheregistreert wor-
den/Ende soo veel belanght alle dienst-boden ofte
Dienaeren/die sullen betalen tot hunne Gaigien na
Rate alshier naer volcht/Ten anderen alle Juris-
dictien generalijck ende inspective hooge ofte leege/
Gheestelijcke ende Wereltlijcke/ende Consistorie/
Secretarissen/Boeckhouderen/Registrateurs/Cō-
cipisten/Cacelisten/Deurweerderen/ende alle an-
dere Officierē / ghelijck die moghen ghenoeemt
worden vanden hoochsten totten minsten/ghelijck
oock hunne Dienst-boden.

Item de ghene die van 200. tot een hondert gul-
dens gaigie hebben sullen geuen van elcken gulden
4. Crupisers/ende de ghene die maer van 100. tot 50
guldens en winnen van elcken gulden 3. Crupisers/
ende onder de 50. gulden gagien 2. Crupisers van dē
gulden te betaelen aen de Commissarissen binnen
den tijt van 8. daghen/sonder langher dillay na dat
3p sullen ontboden wesen/alles in contant gelt / op
de pene daer toe staende.

Ten 3. sullen alle onse ghetrouwe Standē/Hoofst
Lieden / Cappiteynen / Voochden/Schoutenen/
Kent-meesters/Ampthieden/ende alle andere dier-
ghelijcke

ghelijcke Officiere met alle hunne Dien-boden/
 soo mans als vrouwe personen/van ghelijcken ooc-
 ten 4. alle Coopliden/ Facteurs/Cassiers/Boeck-
 houders/Coopmans Dienaeren/Sout Officiers/
 ende Jaghers etc. pro rata van hunne Gaigien aen
 de voorsz. Commissarissen hunne portie ouer bren-
 ghen.

Eenen School-meester sal geuen eenen gulden /
 eenen ghemeynen Ambachts Ghesel 20. Crupfers
 eenen ghemeynen Dienst-bode van elcken Gulden
 Gaigie 2. Crupfers/een die ghebranden Wijn ver-
 koopt 30. Crupfers/ eenen Wiffchers knecht van
 elcken gulden gaigie 2. Crupfers / eenen Schip-
 pers knecht 20. Crupfers/ eenen Wips knecht 30.
 Crupfers/ eenen Speelman 0. Crupfers / eenen
 Heulders Herster knecht 1. gulden/30. Crupfers
 eenen ghemeynen Heulders knecht 1. gulden/ eenen
 Jonghen 45. Crupfers/ eenen Dachwercker man
 oft vrouwe Persoon 12. Crupfers / eenen Koppers-
 meester die gheen Borgher en is 2. gulden / eenen
 Koppers knecht 20. Crupfers/ eenen Arbejder 20
 Crupfers/ eenen Soetelaer 10. gulden/ eenen Scho-
 tel-kremer 1. guldens / eenen Weerd 3. guldens /
 eenen Kostupsscher 5. gulden/ eenen ghemeyne Kos-
 tupsscher 1. gulden/ eenen Os kooper 5. gulden/ eenē
 ghemeynen Boorcooper 1. gulden/ eenē Lant bout-
 sier

sier 5. gulden/eenen Waghenman 3. gulden/ eenen
 Keersmaeker 5. gulden/van ghelijcken moeten oock
 doen ende contribuieren allen de ghene die gheene
 Meesters oft Dienst en hebben/elck naer vermogē
 ende niemant wt ghesteken / behalvens de Arme
 Lieden die om Godts wille bidden.

Ende wy gebieden mits desen wel expresselijcken
 dat niemant hem en sal verwoerden/ter oorsaecke
 van dese onse op ghestelde Schattinghe t'zjn knech-
 ten/Dienstboden/Ambachtes Ghesellen / ofte Ar-
 beiders/hunne Meesters te oueresschen op de ver-
 beurte van hunne gheheele Gaigie. / ende andere
 straffe die tot dien eynde sal gheordonneert worden/
 ende soo daer niemant hem onderstonde elders te ver-
 trecken sonder dit ons Placcate te voldoen/ die sullen
 voer onredelijke ende ondeuchdelijcke personen
 ghelyden worden.

Ende op dat de contributie op behoerlijke ende
 seckeren tijde soude moghen op ghebracht worden/
 soo ordonneren wy mits desen aen onse Commissa-
 rissen/dat elck in zijn quartier de contribucien ont-
 fanghen ende registren sullen/ ende als dan de Pen-
 ninghen ouerbrengen ter plaetsen daer wy hun heb-
 ben gheordonneert ende sullen daer van Quittancie
 nemen.

Sulcx hebben wy eenen pegelijcken mits dit ons
 Ken-

8
Keijserlijck Placcaet willen waerschoonen/daer na
hem elck een sal weren te reguleren want dese Con-
tributie gheschiet tot voordeel ende proffijte van v-
lieden ende dat gheheele Vaderlandt/ Daerom be-
velen wy v lieden alle int generael soo wel inde ste-
den/Marchten/Dorpen ende platten lande als ooc
alle Adels personen zijn / hier te lande gheerft oft
niet/dat ghylieden dese contributie/de welcke niet
seer (waer en is) goet willichlijcken ouerbrenghet in
handen van onse Commissarissen/ende dat binnen
den tijt van 8.daghen in conuante penninghen/ende
soo verre ne mant in ghebreke bleue ende wepgerin-
ghe dede van dese contributie te betalen/soo hebben
wy alreede alle volcomen macht ghegeuen aen onse
Lieve/Ghetrouwe de Standen van onsen Lande
van Oostenrijcke/om teghens de Verbrekts te ver-
baren naer merite van de saecke. Ghegeuen in onse
Stadt Weenen/den 10. Decembris. 1620.

Vidit C. D. W. A.

J J N J S.

Met Gratie ende Priuilegie.